

ศักยภาพผู้ดูแลเด็กในการพัฒนาระดับเชาวน์ปัญญา และระดับอารมณ์ของเด็ก ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอเพ็ญ จังหวัดอุดรธานี

เกรียงศักดิ์ เอกพงษ์*

บทคัดย่อ

การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนาแบบภาคตัดขวาง มีวัตถุประสงค์เพื่อ ๑) ประเมินความรู้ทัศนคติ และการปฏิบัติของผู้ดูแลเด็กในการพัฒนาระดับเชาวน์ปัญญา (ไอคิว) และระดับอารมณ์ (อีคิว) ของเด็กในศูนย์เด็กเล็ก, ๒) ระบุสถานการณ์ปัญหา, และ ๓) หาข้อเสนอแนะในการพัฒนาไอคิวอีคิวของเด็กในศูนย์เด็กเล็กในอำเภอเพ็ญจังหวัดอุดรธานี จำนวน ๕๔ แห่ง เก็บข้อมูลจากผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน ๘๐ คน จากการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย, เก็บข้อมูลในช่วงวันที่ ๑๕ มกราคม - ๒๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๑ โดยใช้แบบสัมภาษณ์เชิงโครงสร้าง, วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพรรณนาด้วยโปรแกรม STATA for Windows V.8. จากการศึกษพบว่าผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาไอคิวอีคิว โดยรวมอยู่ในระดับต่ำ มีคะแนนเฉลี่ย ๑.๖๕ ± ๑.๑๔ จากคะแนนเต็ม ๑๕ คะแนน, ทัศนคติและการปฏิบัติในการพัฒนาไอคิวอีคิว อยู่ในระดับสูงขึ้นไป โดยมีคะแนนเฉลี่ยที่ ๑.๕๗ ± ๐.๓๓ จากคะแนนเต็ม ๕ คะแนน, และ ๑.๑๐ ± ๐.๓๗ จากคะแนนเต็ม ๕ คะแนน ตามลำดับ. สำหรับปัญหาอุปสรรคในการพัฒนาไอคิวอีคิวของเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ส่วนใหญ่เกี่ยวกับการขาดความรู้ของผู้ดูแลเด็กในการส่งเสริมพัฒนาการเด็ก, การขาดแคลนงบประมาณ, วัสดุอุปกรณ์ และปัญหาสภาพของอาคารสถานที่และการบริหารจัดการ ซึ่งผู้ดูแลเด็กเสนอแนะให้มีการฝึกอบรมฟื้นฟูความรู้ของผู้ดูแลเด็กอย่างสม่ำเสมอ, สนับสนุนด้านวัสดุอุปกรณ์, งบประมาณ, การปรับปรุงอาคาร, การจัดการศูนย์เด็กเล็ก และการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในด้านงบประมาณและการพัฒนาร่วมกับผู้ปกครอง ชุมชนและโรงพยาบาล จะทำให้การพัฒนาไอคิวอีคิวของเด็กประสบความสำเร็จ.

คำสำคัญ: ระดับเชาวน์ปัญญา, ระดับอารมณ์, ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก, ศักยภาพผู้ดูแลเด็ก

Abstract

Potential of Caretakers in the Development of Intelligence Quotient (IQ) and Emotional Quotient (EQ) of Children in Day Care Centers in Phen District, Udon Thani Province

Kreangsak Aekphong*

**Phen Hospital, Udon Thani Province*

This cross-sectional study was aimed at (1) assessing the knowledge, attitude and practices of caretakers regarding the development of IQ and EQ of children in day care centers, (2) identifying problems related to this issue, and (3) proposing suggestions to improve the development of IQ and EQ of those children in day care centers in Phen district, Udon Thani Province. Questionnaire interviews were conducted with 80 caretakers, randomly selected from all 54 day care centers in Phen district from January 15 to

*โรงพยาบาลเพ็ญ จังหวัดอุดรธานี

February 28, 2008.

The results indicated that these caretakers had low levels of knowledge about childhood IQ and EQ development, with a mean score of 7.65 (SD= 1.34) out of 15. However, they had higher levels of attitude and practices concerning childhood IQ and EQ development, with an average score of 3.79 (SD = 0.33) out of 5 and 3.10 out of 4 (SD = 0.37) respectively. The caretakers identified several obstacles related to childhood IQ and EQ development, including lack of knowledge of the caretakers, inadequacy of materials, equipment and budgets, poor building structures and management problems of the centers. These caretakers suggested various measures to solve the problems: providing training for caretakers, and supporting more equipment, materials and budgets for the centers. Participation of the local governments in terms of supporting more budgets and working cooperatively with parents, communities and hospitals would be a successful strategy for the development of IQ and EQ of children in day care centers.

Key words: potential, intelligence quotient (IQ), emotional quotient (EQ), day care center, caretakers

ภูมิหลังและเหตุผล

เด็ก เป็นทรัพยากรที่มีคุณค่ายิ่งต่อการพัฒนาประเทศในอนาคต. การที่เด็กจะเจริญเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพนั้น เด็กต้องมีพัฒนาการที่สมบูรณ์ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา โดยจะต้องได้รับการส่งเสริมพัฒนาจากการดูแลอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะระดับเชาวน์ปัญญา (Intelligence Quotient: IQ) และระดับอารมณ์ (Emotional Quotient : EQ)^(๑) ซึ่งเป็นความสามารถที่สำคัญอันนำไปสู่ความสำเร็จในชีวิต เพราะทำให้เด็กเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ได้ดีมีศักยภาพ และสามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข. ผลจากการสำรวจสุขภาพประชาชนไทยครั้งที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๓๙-๒๕๔๐^(๒) พบว่า ไอคิวของเด็กไทยมีแนวโน้มต่ำลง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๙๑.๙ ซึ่งมีค่ามาตรฐานที่ ๑๐๐. นอกจากนี้ยังมีหลายการศึกษาที่ระบุว่าพัฒนาการของเด็กไทยมีแนวโน้มลดลง เช่น จากการศึกษาที่พบว่าเด็กที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ยังอ่านหนังสือไม่คล่อง^(๓,๔), เด็กวัยเรียนส่วนใหญ่มีระดับสมาธิ ความอดทน ระเบียบวินัย และความสามารถในการพึ่งตนเองต่ำ. สาเหตุที่ทำให้เด็กมีไอคิวและอีคิวต่ำ เกิดได้ทั้งจากตัวเด็ก ผู้ปกครอง และผู้ดูแลเด็ก^(๕). สาเหตุจากตัวเด็กอาจเกิดจากการขาดความสามารถในการเรียนรู้ ขาดระเบียบวินัย ไม่รู้จักตนเอง ติดเกมส์ สมาธิสั้น และขาดความอดทน. สาเหตุจากผู้

ปกครองเกิดจากขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพัฒนาการของเด็ก การอบรมเลี้ยงดูเด็ก, มีความคาดหวังในตัวเด็กสูงเกินไป และขาดความตระหนักในภาระหน้าที่ที่มีต่อการอบรมเลี้ยงดูเด็ก. นอกจากนี้อาจมีสาเหตุจากครู ผู้ดูแลเด็ก ซึ่งเกิดขึ้นเนื่องจากขาดความตระหนักในภารกิจที่ตนเองรับผิดชอบ, ขาดความรู้ความสามารถเกี่ยวกับจิตวิทยาพัฒนาการเด็ก. ดังนั้นจึงอาจสรุปได้ว่าการที่เด็กไทยมีระดับไอคิวและอีคิวต่ำเกิดจากการพัฒนาสมองไม่ถูกต้องตามขั้นตอน, การอบรมเลี้ยงดูเพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญาขาดประสิทธิภาพ และที่สำคัญไม่มีแหล่งส่งเสริมการเรียนรู้ที่เหมาะสมสำหรับเด็กในชุมชน จึงทำให้เด็กได้รับการพัฒนาไม่เต็มที่ ซึ่งอาจส่งผลให้เด็กกลายเป็นผู้ใหญ่ที่เป็นภาระและสร้างปัญหาให้แก่สังคมและประเทศชาติต่อไป. ดังนั้นการที่จะส่งเสริมให้เด็กมีคุณภาพคือ **เก่ง ดี มีความสุข** นั้นจะต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับเด็ก ทั้งพ่อแม่ ครู ผู้ดูแลเด็ก องค์กรและสถาบันต่าง ๆ ในชุมชน^(๖) โดยยึดหลักการส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กให้เกิดขึ้นตลอดเวลา และเป็นไปตามขั้นตอนพัฒนาการของสมอง ตามจังหวะการพัฒนาระดับต่าง ๆ ในแต่ละช่วงวัยโดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ทำหน้าที่ในการดูแลเด็กที่จะต้องเข้าใจความสามารถและพัฒนาการของเด็กแต่ละวัยด้วย. กิจกรรมต้องไม่ฝายหรือ

ยากจนเกินไป เพราะถ้ายากเด็กจะรู้สึกเบื่อ แต่ถ้ายากอาจจะเป็นการเร่งเด็กมากเกินไปได้ ในขณะที่ร่างกายยังไม่พร้อมหรืออาจทำให้รู้สึกผิดหวัง, ไม่สามารถทำได้สำเร็จ, หมดกำลังใจ. แต่ถ้าจัดให้พอเหมาะพอควร เด็กจะอยากเรียนรู้มุ่งมั่นที่จะทำให้สำเร็จ สนุกสนานและมีความสุข. หากผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีความรู้ ทักษะและการพัฒนา เสริมสร้างไอคิวและอีคิวของเด็กที่ไม่ถูกต้องและเหมาะสม อาจทำให้เด็กเล็กมีพัฒนาการไอคิวและอีคิวที่ไม่เหมาะสมได้.

การประเมินความรู้ ทักษะและการปฏิบัติของผู้ดูแลเด็ก รวมทั้งปัญหาและข้อเสนอแนะในการพัฒนาไอคิวอีคิวของเด็กในศูนย์เด็กเล็กในความดูแลของโรงพยาบาลเพ็ญ จังหวัดอุดรธานี เป็นสิ่งที่จำเป็น ซึ่งจะใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนและพัฒนาไอคิว อีคิวของเด็กในศูนย์เด็กเล็ก อย่างมีประสิทธิภาพและต่อเนื่องต่อไป.

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ

๑. ประเมินความรู้ ทักษะ และการปฏิบัติของผู้ดูแลเด็กในการพัฒนาไอคิว อีคิวของเด็กในศูนย์เด็กเล็กในความดูแลของโรงพยาบาลเพ็ญ จังหวัดอุดรธานี.
๒. ระบุสถานการณ์ปัญหาในการพัฒนาไอคิว อีคิวของเด็กในศูนย์เด็กเล็กในความดูแลของโรงพยาบาลเพ็ญ จังหวัดอุดรธานี.
๓. หาข้อเสนอแนะและแนวทางในการพัฒนาไอคิว อีคิวของเด็กในศูนย์เด็กเล็กในความดูแลของโรงพยาบาลเพ็ญ จังหวัดอุดรธานี.

ระเบียบวิธีศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

การศึกษาในครั้งนี้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้การสัมภาษณ์ จากแบบสอบถามเชิงโครงสร้าง ที่คณะผู้ศึกษาได้สร้างขึ้น, จากการศึกษาโครงการ เอกสารและตำราต่าง ๆ. แบบสัมภาษณ์แบ่งออกเป็น ๕ ส่วน คือ ๑) ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์, ๒) ความรู้เกี่ยวกับไอคิว อีคิว เป็นแบบให้เลือกตอบถูกหรือผิด, แล้วแบ่งระดับความรู้ตามเกณฑ์

โดยแบ่งระดับคะแนนออกเป็น ๓ ระดับ^(๓), ๓) ทักษะคิดต่อการพัฒนาไอคิวอีคิวของเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า ๕ ระดับ หลังได้ข้อมูลแบ่งคะแนนเป็น ๓ ระดับ^(๔), ๔) การดำเนินการพัฒนาไอคิว อีคิวของเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า ๔ ระดับ หลังได้ข้อมูลแบ่งคะแนนเป็น ๓ ระดับ^(๕), และ ๕) ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาไอคิวอีคิวของเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เป็นคำถามปลายเปิดให้ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ตอบได้แบบอิสระ. หลังจากนั้น คณะผู้ศึกษาทำการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้ ทำการเปรียบเทียบเชิงเนื้อหา ความเหมือนและต่างกัน นำเสนอเป็นข้อเสนอแนะต่อการดำเนินการพัฒนาและเสริมสร้างไอคิวอีคิวของเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยแบบสัมภาษณ์ที่ผ่านการตรวจสอบด้านความเที่ยงของเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ ๓ คน และวิเคราะห์ค่าความเที่ยงโดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach's Coefficient of Alpha) ซึ่งผลการวิเคราะห์ได้ค่าความเที่ยงของแบบสัมภาษณ์ชุดนี้เท่ากับ ๐.๘๕.

วิธีการศึกษา

การศึกษาเชิงพรรณนาแบบภาคตัดขวาง ณ ช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง ในผู้ดูแลเด็กจากศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอเพ็ญ จังหวัดอุดรธานี ๘๐ คนจากศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ๕๔ แห่ง โดยการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย^(๖), และเก็บข้อมูลในช่วงวันที่ ๑๕ มกราคม - ๒๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๑ โดยการสัมภาษณ์ตามแบบสัมภาษณ์เชิงโครงสร้างโดยพนักงานเก็บข้อมูลที่ได้รับการอบรมและพัฒนาเทคนิคการสัมภาษณ์จากคณะผู้ศึกษาแล้วเป็นอย่างดี. แล้วนำข้อมูลที่ได้จากแบบสัมภาษณ์มาบันทึกข้อมูลในโปรแกรมคอมพิวเตอร์เพื่อประมวลผลข้อมูลเบื้องต้น โดยใช้โปรแกรม MS Excel, วิเคราะห์ข้อมูลโดยสถิติพรรณนาด้วยโปรแกรม STATA for Windows V.8 หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่ามัธยฐาน ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด ในการอธิบายลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างด้านความรู้, ทักษะคิด และการดำเนินการพัฒนาไอคิว อีคิวของเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก.

ผลการศึกษา

การศึกษาพบว่า จากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ๘๐ คน เกือบทั้งหมด (ร้อยละ ๙๗.๕๐) เป็นหญิง อายุเฉลี่ย ๓๑ ± ๗.๘๘ ปี, อยู่ในกลุ่มอายุ ๒๐-๒๙ ปีร้อยละ ๔๐, สมรสแล้วร้อยละ ๕๘.๗๕ จบการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า ร้อยละ ๔๕ ร้อยละ ๙๕, เป็นลูกจ้าง อปท./อบต. ปฏิบัติงานเป็นผู้ดูแลเด็กที่ศูนย์เลี้ยงเด็กเล็กหรือดูแลงานที่เกี่ยวข้องกับศูนย์เด็กมา ๑-๑๔ ปี เฉลี่ยประมาณ ๓ ปี, มีผู้ที่ทำงาน ๑-๓ ปี ร้อยละ ๕๗.๕๐ ดังรายละเอียดในตารางที่ ๑.

ในด้านความรู้ของผู้ดูแลเด็กเกี่ยวกับการพัฒนาและสร้างเสริมไอคิว อีคิวของเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก พบว่ากลุ่มตัวอย่างทั้งหมดทราบว่า “การพัฒนาเด็กแบบบูรณาการเป็นการพัฒนาเด็กแบบองค์รวม คือ การพัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญาไปพร้อม ๆ กัน”, ร้อยละ ๙๖.๒๕ ทราบว่า “เด็กวัยแรกเกิดถึง ๕ ปี เป็นช่วงวัยที่สำคัญยิ่งในการพัฒนาไอคิวและอีคิว”, ร้อยละ ๘๗.๕๐ ทราบว่า “คนที่มีอีคิวสูงแสดงออกโดยเป็นผู้มีมนุษยสัมพันธ์ดีเข้ากับคนอื่นได้ดี รู้จักการทำงานเป็นทีม สามารถสร้างสัมพันธ์ภาพกับคนอื่น ๆ ได้”, ร้อยละ ๙๖.๒๕ ทราบว่า “ความเก่งหรือไอคิวอย่างเดียว ไม่สามารถทำให้ประสบความสำเร็จในการประกอบกิจการงานชีวิตครอบครัวและความสัมพันธ์กับผู้อื่นได้” และร้อยละ ๘๓.๗๕ ทราบว่า “เขาวินิจฉัยและพื้นฐานอารมณ์ที่ถูกกำหนดโดยพันธุกรรม เป็นปัจจัยที่สามารถเปลี่ยนแปลงแก้ไขได้” ดังรายละเอียดในตารางที่ ๒. แต่ผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจำนวนมากที่มีความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาไอคิว อีคิวที่ไม่ถูกต้องในบางประเด็น คือเกือบทั้งหมด (มากกว่าร้อยละ ๙๕) ไม่ทราบว่า “สิ่งแวดล้อมมีผลต่อเขาวินิจฉัยและอารมณ์ของเด็ก เป็นสิ่งที่เราสามารถสร้างสรรค์ให้เกิดขึ้นตั้งแต่ตั้งครรภ์”, ไม่ทราบว่า “การให้คำชมเมื่อเด็กทำดีและทำโทษด้วยวิธีการที่เหมาะสมเป็นวิธีการเลี้ยงดูและดูแลเด็กเพื่อเสริมสร้างไอคิวทางอ้อม” และไม่ทราบว่า “ความฉลาดทางอารมณ์หมายถึงความสามารถในการควบคุมอารมณ์และพัฒนาอารมณ์ให้เป็นปกติสุขได้ โดยขึ้นอยู่กับสภาพเหตุการณ์แวดล้อมที่เหมาะสม” แต่เกือบทั้งหมดทราบว่า

ตารางที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ๘๐ คน

ข้อมูล	คน	ร้อยละ
เพศ		
หญิง	๗๘	๙๗.๕
ชาย	๒	๒.๕๐
อายุ (ปี)		
ต่ำกว่า ๒๐	๓	๓.๗๕
๒๐-๒๙	๓๒	๔๐.๐๐
๓๐-๓๙	๓๑	๓๘.๗๕
๔๐-๔๙	๑๓	๑๖.๒๕
๕๐-๕๙	๑	๑.๒๕
ค่าเฉลี่ย ± ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ๓๑ ± ๗.๘๘		
ค่าต่ำสุด-สูงสุด ๑๘, ๕๑		
ค่ามัธยฐาน ๓๑		
สถานภาพสมรส		
คู่	๔๗	๕๘.๗๕
โสด	๒๕	๓๑.๒๕
หม้าย	๔	๕.๐๐
หย่า/แยกกันอยู่	๔	๕.๐๐
วุฒิการศึกษา		
มัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า	๓๖	๔๕.๐๐
ปริญญาตรีหรือสูงกว่า	๓๓	๔๑.๒๕
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	๑๐	๑๒.๕๐
อื่น ๆ	๑	๑.๒๕
อาชีพหลัก		
ลูกจ้าง อปท./อบต.	๗๖	๙๕.๐๐
ข้าราชการ/เจ้าหน้าที่ของรัฐ/ พนักงานรัฐวิสาหกิจ	๒	๒.๕๐
อื่น ๆ	๒	๒.๕๐
ระยะเวลาที่ปฏิบัติงานหรือดูแลงานที่ศูนย์เด็กเล็ก (ปี)		
๑-๓	๕๖	๕๗.๕๐
๔-๖	๑๔	๑๗.๕๐
๖-๙	๕	๖.๒๕
๑๐ ขึ้นไป	๑๕	๑๘.๗๕
ค่าเฉลี่ย ± ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ๓ ± ๓.๖๔		
ค่าต่ำสุด, สูงสุด ๑, ๑๔		
ค่ามัธยฐาน ๓		

“คนที่มีความพื้นฐานทางอารมณ์ไม่ดี จะมีความโกรธ เครียด ผิดหวังมากและนานกว่าคนปกติ”.

ผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีทัศนคติต่อการพัฒนาและสร้างเสริม ไอคิว อีคิว ของเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ร้อยละ ๙๗.๕๐ โดยเห็นด้วยว่า “เด็กควรได้รับการพัฒนาทักษะทางอารมณ์ ด้วยการฝึกให้รู้จักรอคอย เอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่ แบ่งปัน การเสียสละ และให้อภัย”, ร้อยละ ๙๒.๕๐ เห็นว่า “การพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ตนเองของครูหรือพี่เลี้ยงเด็ก มีผลต่อการสร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมรอบตัวเด็กใน

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก”, ร้อยละ ๙๑.๒๕ เข้าใจถูกต้องว่า “เมื่อเด็กอายุย่างเข้า ๓ ขวบ จะดูเหมือนดื้อและทำในสิ่งที่ตรงกันข้ามกับสิ่งที่สั่งนั้น เป็นพฤติกรรมที่พัฒนาตามวัย” และ ร้อยละ ๙๐ มีความเข้าใจที่ถูกต้องว่า “การพิจารณาพฤติกรรมเด็กว่า พฤติกรรมใดเป็นพฤติกรรมที่เป็นปัญหาหรือไม่นั้น ให้มองในแง่ของความเหมาะสมของพฤติกรรมนั้น ร่วมกับเวลา สถานที่ และอายุของเด็กเป็นหลัก”. แต่มีผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพียงร้อยละ ๑๕ เท่านั้น ที่มีทัศนคติที่ถูกต้องว่าการให้เด็กเรียนรู้การอ่านภาพที่เป็นสัญลักษณ์นั้นจะช่วยให้เด็กเรียนรู้สิ่ง

ตารางที่ ๒ ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาและสร้างเสริม ไอคิว อีคิว เด็กของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามรายชื่อ

หัวข้อความรู้	คน (ร้อยละ)	
	รู้	ไม่รู้
๑. ความฉลาดทางอารมณ์ หมายถึง ความสามารถในการควบคุมอารมณ์ และพัฒนาอารมณ์ ให้เป็นปกติสุขได้ไม่ว่าเหตุการณ์รอบข้างจะเป็นอย่างไร	๓ (๓.๗๕)	๗๗ (๘๖.๒๕)
๒. ความฉลาดทางอารมณ์ แบ่งเป็น ๓ ด้านใหญ่ ๆ ได้แก่ ด้านดี ด้านเก่ง และด้านมนุษยสัมพันธ์	๖๐ (๖๕.๐๐)	๒๐ (๒๕.๐๐)
๓. คนที่มีความพื้นฐานอารมณ์ ไม่ดี จะมีความโกรธ เครียด ผิดหวัง มากและนานกว่าคนปกติ	๓ (๓.๗๕)	๗๗ (๘๖.๒๕)
๔. ความเก่งหรือไอคิวคืออย่างเดียว ทำให้ประสบความสำเร็จ ในการประกอบกิจการงาน ชีวิตครอบครัวและความสัมพันธ์กับผู้อื่นได้	๖๕ (๗๖.๒๕)	๑๑ (๑๓.๗๕)
๕. คนที่มีไอคิวสูงแสดงออกโดยเป็นผู้มีมนุษยสัมพันธ์ดี เข้ากับคนอื่นได้ดี รู้จักการทำงานเป็นทีม สามารถสร้างสัมพันธภาพกับคนอื่น ๆ ได้	๗๐ (๗๖.๕๐)	๑๐ (๑๒.๕๐)
๖. การวัดไอคิว สามารถวัดออกมาเป็นค่า สัดส่วนตัวเลขได้ มีแบบวัด มาตรฐานที่แน่นอน	๓๕ (๔๓.๗๕)	๔๕ (๕๖.๒๕)
๗. เด็กไอคิวระดับธรรมดาและไอคิวระดับสูง ทำให้ประสบความสำเร็จได้	๖๐ (๖๕.๐๐)	๒๐ (๒๕.๐๐)
๘. เขาวนปัญญาและพื้นฐานอารมณ์ที่ถูกกำหนดโดยพันธุกรรม เป็นปัจจัยที่สามารถเปลี่ยนแปลงแก้ไขได้	๖๗ (๗๓.๗๕)	๑๓ (๑๖.๒๕)
๙. เมื่อเด็กอายุ ๑๐ ปี สมองจะพัฒนาได้เกือบร้อยละ ๖๐-๗๐ ของสมองผู้ใหญ่	๑๖ (๒๐.๐๐)	๖๔ (๘๐.๐๐)
๑๐. สิ่งแวดล้อมมีผลต่อเขาวนปัญญาและอารมณ์ของเด็ก เป็นสิ่งที่เราสามารถสร้างสรรค์ ให้เกิดขึ้นได้ตั้งแต่ตั้งครรภ์	๒ (๒.๕๐)	๗๘ (๙๗.๕๐)
๑๑. การพัฒนาไอคิวควรเริ่มตั้งแต่วัยเด็กเล็กในช่วง ๒-๕ ปี	๔๕ (๕๖.๒๕)	๓๕ (๔๓.๗๕)
๑๒. การให้คำชมเมื่อเด็กทำดี และทำโทษด้วยวิธีการที่เหมาะสมเป็นวิธีการเลี้ยงดูและดูแลเด็ก เพื่อเสริมสร้างไอคิวทางอ้อม	๒ (๒.๕๐)	๗๘ (๙๗.๕๐)
๑๓. การฝึกหัดระเบียบวินัยในเด็ก จำเป็นต้องวางรากฐานในวัย ๓-๕ ปี	๒๓ (๒๘.๗๕)	๕๗ (๗๑.๒๕)
๑๔. เด็กวัยแรกคลอด - ๕ ปี เป็นช่วงวัยที่สำคัญยิ่งในการพัฒนาไอคิวและอีคิว	๗๗ (๘๖.๒๕)	๓ (๓.๗๕)
๑๕. การพัฒนาเด็กแบบบูรณาการ เป็นการพัฒนาเด็กแบบองค์รวม คือ การพัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญาไปพร้อม ๆ กัน	๘๐ (๑๐๐.๐๐)	๐ (๐.๐๐)

หมายเหตุ: ไม่รู้ หมายถึง คอบคิดและไม่ทราบ

ตารางที่ ๓ ทักษะคิดต่อการพัฒนาและสร้างเสริม ไอคิว อีคิว ของเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำแนกตามรายชื่อ

ทัศนคติ	คน (ร้อยละ)						ระดับ
	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	ไม่เห็น ด้วย	ไม่แน่ใจ	เห็นด้วย	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	ค่าเฉลี่ย (ค่าเบี่ยงเบนฯ)	
๑. การให้เด็กเล่นเกมที่เน้นความตั้งใจและมีการ แพ้ชนะ ช่วยกระตุ้นความสนใจของเด็ก	๑๕ (๒๓.๗๕)	๒๖ (๓๒.๕๐)	๕ (๖.๒๕)	๒๖ (๓๒.๕๐)	๔ (๕.๐๐)	๓.๓๘ (๑.๓๐)	ปานกลาง
๒. การให้เด็กเรียนรู้การอ่านภาพที่เป็นสัญลักษณ์ ช่วยให้เด็กวาดภาพได้เร็วขึ้น	๔ (๕.๐๐)	๘ (๑๐.๐๐)	๗ (๘.๗๕)	๔๖ (๕๗.๕๐)	๑๕ (๑๘.๗๕)	๒.๒๕ (๑.๐๔)	น้อย
๓. สอนให้เด็กเรียนรู้สิ่งที่ประหลาดพิศมัย ช่วยให้ เด็กเข้าใจสิ่งที่เป็นปรากฏการณ์ธรรมชาติได้ดีขึ้น	๓ (๓.๗๕)	๑๓ (๑๖.๒๕)	๑๕ (๑๘.๗๕)	๔๒ (๕๒.๕๐)	๗ (๘.๗๕)	๓.๔๖ (๐.๕๖)	ปานกลาง
๔. การสอนให้เด็กเรียนรู้สิ่งที่ "ของฉันทัน" เพื่อนำเด็ก ไปสู่ความรู้สึกที่ว่า "ฉันทันเป็นเจ้าของ"	๒๐ (๒๕.๐๐)	๑๕ (๑๘.๗๕)	๗ (๘.๗๕)	๓๒ (๔๐.๐๐)	๖ (๗.๕๐)	๓.๑๔ (๑.๓๘)	ปานกลาง
๕. เมื่อเด็กอายุย่างเข้า ๓ ขวบ จะดูเหมือนคือและทำในสิ่ง ตรงกันข้ามกับสิ่งที่สั่งนั้น เป็นพฤติกรรมที่พัฒนาตามวัย	๐ (๐.๐๐)	๓ (๓.๗๕)	๔ (๕.๐๐)	๔๕ (๖๑.๒๕)	๒๔ (๓๐.๐๐)	๔.๑๘ (๐.๖๕)	มาก
๖. ครูหรือพี่เลี้ยงเด็ก ไม่สามารถช่วยเหลือให้เด็กมีไอคิว และอีคิวที่ดีขึ้น	๕๓ (๖๖.๒๕)	๑๕ (๒๓.๗๕)	๔ (๕.๐๐)	๒ (๒.๕๐)	๒ (๒.๕๐)	๔.๔๕ (๐.๕๐)	มาก
๗. การพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ตนเอง ของครูหรือ พี่เลี้ยงเด็ก ส่งผลต่อการสร้างบรรยากาศและสิ่ง แวดล้อมรอบตัวเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	๐ (๑.๒๕)	๐ (๑.๒๕)	๔ (๕.๐๐)	๓๑ (๓๘.๗๕)	๔๓ (๕๓.๗๕)	๔.๔๓ (๐.๗๖)	มาก
๘. เด็กควรได้รับการพัฒนาทักษะทางอารมณ์ ด้วยการ ฝึกให้รู้จักรอคอย เอื้อเฟื้อ แบ่งปัน การเสียสละ และให้อภัย	๐ (๐.๐๐)	๐ (๐.๐๐)	๒ (๒.๕๐)	๑๕ (๒๓.๗๕)	๕๕ (๖๘.๗๕)	๔.๗๑ (๐.๕๑)	มาก
๙. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพียงอย่างเดียว ก็เพียงพอ แล้ว สำหรับการพัฒนาไอคิวและอีคิวของเด็ก	๓๒ (๔๐.๐๐)	๓๖ (๔๕.๐๐)	๔ (๕.๐๐)	๖ (๗.๕๐)	๒ (๒.๕๐)	๔.๑๓ (๐.๕๖)	มาก
๑๐. การพัฒนาเด็กควรส่งเสริมเด็กตามความสนใจ ของเด็กเท่านั้น	๑๓ (๑๖.๒๕)	๓๕ (๔๔.๓๗)	๔ (๕.๐๐)	๑๗ (๒๑.๒๕)	๗ (๘.๗๕)	๓.๔๓ (๑.๒๔)	ปานกลาง
๑๑. เด็กจะเรียนรู้ได้ว่า เขาต้องการและสนใจอะไร และสามารถที่จะค้นคว้าหาความรู้ที่ตนสนใจนั้นได้	๑ (๑.๒๕)	๕ (๖.๒๕)	๑๐ (๑๒.๕๐)	๑๓ (๑๖.๒๕)	๑๓ (๑๖.๒๕)	๓.๘๘ (๐.๐๘)	มาก
๑๒. การพิจารณาพฤติกรรมเด็กว่า พฤติกรรมใดเป็น พฤติกรรมที่เป็นปัญหาหรือไม่นั้น ให้มองในแง่ของ ความเหมาะสมของพฤติกรรมนั้น ร่วมกับเวลา สถานที่ และอายุ ของเด็กเป็นหลัก	๐ (๐.๐๐)	๓ (๓.๗๕)	๕ (๖.๒๕)	๔๘ (๖๐.๐๐)	๒๔ (๓๐.๐๐)	๔.๑๖ (๐.๗๐)	มาก
๑๓. ไม่ควรให้เด็กกินนมตัวเอง เพราะอาจทำให้ ติดเชื้ในทางเดินอาหารได้ง่าย	๖ (๗.๕๐)	๗ (๘.๗๕)	๔ (๕.๐๐)	๓๑ (๓๘.๗๕)	๓๒ (๔๐.๐๐)	๓.๕๕ (๑.๒๒)	มาก
๑๔. เด็กที่คือ ควรขังไว้ในห้องไม่ให้ไปเล่นกับเด็ก ทั่วไป เพราะเมื่อโตขึ้น อาจไม่เชื่อฟัง	๕๕ (๖๘.๗๕)	๑๘ (๒๒.๕๐)	๑ (๑.๒๕)	๑ (๑.๒๕)	๑ (๑.๒๕)	๔.๖๖ (๐.๖๕)	มาก
๑๕. ควรมีการกระตุ้นพัฒนาการเด็กด้วยการเล่นต่าง ๆ เช่น เมื่อเด็กอายุ ๒ ปี ควรให้เล่นปลาตะเพียนसान	๕ (๖.๒๕)	๑๘ (๒๒.๕๐)	๑๐ (๑๒.๕๐)	๓๖ (๔๕.๐๐)	๑๑ (๑๓.๗๕)	๒.๖๓ (๑.๑๖)	ปานกลาง

ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันได้ดีขึ้น ดังรายละเอียดในตารางที่ ๓.

ด้านการปฏิบัติของผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในการพัฒนาและสร้างเสริม ไอคิว อีคิว ของเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก พบว่า ผู้ดูแลเด็กจำนวนมากปฏิบัติในสิ่งที่ควรปฏิบัติ ในหลายกิจกรรม คือกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี เลี้ยงดู เอาใจใส่เด็กและเป็นที่ปรึกษาที่ดีทั้งของเด็ก และพ่อแม่ ผู้ปกครองของเด็ก โดยมีการปฏิบัติทุกครั้ง ร้อยละ ๗๗.๕๐ และผู้ดูแลเด็กสนับสนุนให้เด็กมีทักษะทางดนตรี ศิลปะ หรือร้องเพลงตามความถนัด โดยร้อยละ ๖๓.๗๕ ปฏิบัติทุกครั้ง, และร้อยละ ๖๒.๕๐ สอนวิธีการแสวงหาความรู้ที่เด็กสนใจและสอนให้เด็กคิดเป็น ทำเป็น ทุกครั้ง, และร้อยละ

๖๒.๕๐ ของผู้ดูแลเด็ก เน้นเรื่องความสนุกสนานระหว่างการจัดกิจกรรม.

แต่มีผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบางส่วนที่มีการปฏิบัติในกิจกรรมที่ไม่เหมาะสมหลายกิจกรรม เช่น ผู้ดูแลเด็กร้อยละ ๑๘.๗๕ กำหนดสิ่งที่ควรให้ความสนใจและเกิดการเรียนรู้ให้กับเด็กทุกครั้ง, และอีกร้อยละ ๓๓.๗๕ ปฏิบัติบ่อย ๆ ในการกำหนดสิ่งที่ควรให้ความสนใจและเกิดการเรียนรู้ให้กับเด็ก, และร้อยละ ๘.๗๕ ใช้มุมมองของผู้ใหญ่ในการตัดสินผลงานของเด็กแต่ละคนทุกครั้ง ดังรายละเอียดในตารางที่ ๔.

ในภาพรวมของการประเมินความรู้ ทักษะคติ และการ

ตารางที่ ๔ การพัฒนาและสร้างเสริม ไอคิว อีคิว ของเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของกลุ่มตัวอย่าง

การพัฒนา	คน (ร้อยละ)					ระดับ
	ไม่ได้ปฏิบัติเลย	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง/ไม่บ่อย	ปฏิบัติเกือบทุกครั้ง/บ่อย ๆ	ปฏิบัติทุกครั้ง	ค่าเฉลี่ย (ค่าเบี่ยงเบนฯ)	
๑. ท่านเป็นผู้กำหนดสิ่งที่ควรให้ความสนใจ และเกิดการเรียนรู้ให้กับเด็ก	๒ (๒.๕๐)	๓๖ (๔๕.๐๐)	๒๗ (๓๓.๗๕)	๑๕ (๑๘.๗๕)	๒.๖๕ (๐.๘๐)	ปานกลาง
๒. ท่านศึกษาวิธีการเลี้ยงดูเด็กแต่ละวัยที่มีความแตกต่างกัน	๐ (๐.๐๐)	๕ (๖.๒๕)	๒๘ (๓๕.๐๐)	๔๗ (๕๘.๗๕)	๓.๕๓ (๐.๖๒)	ปานกลาง
๓. ท่านสนับสนุนให้เด็กมีทักษะทางดนตรี ศิลปะ หรือร้องเพลงตามความถนัด	๐ (๐.๐๐)	๖ (๗.๕๐)	๒๓ (๒๘.๗๕)	๕๑ (๖๓.๗๕)	๓.๕๖ (๐.๖๓)	ปานกลาง
๔. ท่านสอนวิธีการแสวงหาความรู้ที่เด็กสนใจ และสอนให้เด็กคิดเป็น ทำเป็น	๐ (๐.๐๐)	๕ (๖.๒๕)	๒๕ (๓๑.๒๕)	๕๐ (๖๒.๕๐)	๓.๕๖ (๐.๖๑)	ปานกลาง
๕. ท่านถ่ายทอดการจัดกิจกรรมให้แก่ พ่อ แม่ ผู้ปกครองของเด็ก เพื่อนำไปประยุกต์ใช้กับลูกหลานที่บ้าน เช่น การเล่านิทาน การนับเลข	๐ (๐.๐๐)	๑๒ (๑๕.๐๐)	๒๕ (๓๑.๒๕)	๓๕ (๔๓.๗๕)	๓.๓๔ (๐.๖๓)	ปานกลาง
๖. ท่านจัดกิจกรรมที่ทำหยาความสามารถ และเพิ่มศักยภาพของกิจกรรมให้เด็กทำ	๕ (๖.๒๕)	๔๐ (๕๐.๐๐)	๒๑ (๒๖.๒๕)	๑๔ (๑๗.๕๐)	๒.๕๕ (๐.๘๖)	ปานกลาง
๗. ท่านเน้นเรื่องความสนุกสนานในระหว่างการจัดกิจกรรม	๐ (๐.๐๐)	๔ (๕.๐๐)	๒๖ (๓๒.๕๐)	๕๐ (๖๒.๕๐)	๓.๕๘ (๐.๕๕)	ปานกลาง
๘. ท่านมักจะพาเด็กไปพบปะคนอื่น ๆ เมื่อเด็กกลัวคนแปลกหน้า หรือกลัวการแยกจากพ่อแม่	๘ (๑๐.๐๐)	๓๕ (๔๓.๗๕)	๓๑ (๓๘.๗๕)	๖ (๗.๕๐)	๒.๔๑ (๐.๖๘)	น้อย
๙. ท่านเปรียบเทียบผลงานของเด็กแต่ละคน โดยใช้มุมมองการตัดสินของผู้ใหญ่	๑๒ (๑๕.๐๐)	๒๔ (๓๐.๐๐)	๑๗ (๒๑.๒๕)	๗ (๘.๗๕)	๑.๕๕ (๐.๕๕)	น้อย
๑๐. ท่านทำตัวเป็นแบบอย่างที่ดี เลี้ยงดู เอาใจใส่เด็ก และเป็นที่ปรึกษาที่ดี ทั้งของเด็กและพ่อแม่ ผู้ปกครอง	๐ (๐.๐๐)	๓ (๓.๗๕)	๑๕ (๑๘.๗๕)	๖๒ (๗๗.๕๐)	๓.๖๕ (๐.๒๕)	มาก

ปฏิบัติของผู้ดูแลเด็กในการพัฒนาไอคิว อีคิวของเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในความดูแลของโรงพยาบาลเพ็ญ พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาและสร้างเสริม ไอคิว อีคิวของเด็กในศูนย์เด็กเล็ก โดยรวมอยู่ในระดับต่ำ มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ ๗.๖๕ ± ๑.๓๔ คะแนน จากคะแนนเต็ม ๑๕ คะแนน, มีทัศนคติต่อการพัฒนาและสร้างเสริม ไอคิว อีคิวอยู่ในระดับสูง มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๗๙ ± ๐.๓๓ จาก ๕ คะแนน และมีการดำเนินการพัฒนาและสร้างเสริม ไอคิว อีคิวอยู่ในระดับสูง มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๑๐ ± ๐.๓๗ จากคะแนนเต็ม ๔ คะแนน ดังรายละเอียดในตารางที่ ๕.

ปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนา ไอคิวอีคิวเด็กของผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคในการพัฒนา ไอคิวอีคิว ของเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กส่วนใหญ่เป็นประเด็นเกี่ยวกับความรู้ การขาดแคลนงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ และการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในพื้นที่อำเภอเพ็ญ จังหวัดอุดรธานี ดังนี้

๑. ผู้ดูแลเด็กบางส่วนยังขาดความรู้และประสบการณ์ในการพัฒนาเสริมสร้างไอคิวอีคิวของเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก.
๒. วัสดุ อุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในการพัฒนาไอคิวอีคิวของเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กไม่เพียงพอ เช่น ของเด็กเล่น, หนังสือนิทาน, อุปกรณ์พัฒนาด้านร่างกายของเด็ก, อุปกรณ์กีฬา ตลอดจนเครื่องเล่นกลางแจ้งของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่จัดทำ

จากวัสดุที่ไม่เหมาะให้เด็กเล่น เช่น ทำจากเหล็กและอะลูมิเนียม ทั้งที่ความจริงควรเป็นพลาสติกหรือโฟมอัด.

๓. งบประมาณสนับสนุนการดำเนินงานที่ไม่เพียงพอ ทำให้ไม่สามารถพัฒนาโครงสร้างต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับการดำเนินการพัฒนาไอคิวอีคิว ของเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของผู้ดูแลเด็กได้อย่างทั่วถึง ตลอดจนขาดการสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินการพัฒนาด้านอื่น ๆ ควบคู่กันอย่างบูรณาการทั้งตัวเด็ก พ่อแม่ ผู้ปกครอง ครอบครัว ผู้ดูแลเด็ก ตลอดจนสิ่งแวดล้อมรอบ ๆ ตัวเด็ก.

๔. ลัดส่วนเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและผู้ดูแลเด็กที่ไม่เหมาะสม ซึ่งบางแห่งมีสัดส่วนระหว่างผู้ดูแลเด็กต่อเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในความดูแลมากถึง ๑:๕๐ ทำให้ผู้ดูแลเด็กไม่สามารถดูแลเด็กและทำการพัฒนา เสริมสร้าง ไอคิวอีคิวของเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้ไม่ครอบคลุม.

๕. ผู้ดูแลเด็กยังขาดทักษะในการจัดระบบหรือกิจกรรมในการพัฒนาเด็กที่มีอายุระหว่าง ๒ ปีครึ่งถึง ๔ ปี ให้ถูกต้องและเหมาะสม เนื่องจากศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเปิดรับเด็กที่มีอายุระหว่าง ๒ ปีครึ่งถึง ๕ ปี และจัดให้เด็กทั้งหมดเรียนในห้องเรียนเดียวกัน ไม่มีการแบ่งแยกช่วงอายุของเด็กที่รับเข้ามาในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และมีพัฒนาการที่แตกต่างกันของเด็กแต่ละช่วงอายุ แต่ละปี ทำให้ผู้ดูแลเด็กต้องจัดระบบหรือกิจกรรมต่าง ๆ ให้กับเด็กทุกคนร่วมกัน, ซึ่งบางกิจกรรมเหมาะสำหรับเด็กอายุ ๓ ปี, บางกิจกรรมเหมาะสำหรับเด็กอายุ

ตารางที่ ๕ ค่าเฉลี่ยและการแปลผลของระดับความรู้ ทัศนคติ และการพัฒนา สร้างเสริม ไอคิว อีคิว

หัวข้อ	คะแนนเต็ม (คะแนน)	ค่าเฉลี่ย (ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน)	ค่ามัธยฐาน (ค่าต่ำสุด-สูงสุด)	การแปลผล
ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาและสร้างเสริม ไอคิว อีคิว	๑๕.๐	๗.๖๕ (๑.๓๔)	๘.๐๐ (๔.๐๐-๑๑.๐๐)	ต่ำ
ทัศนคติต่อการพัฒนาและสร้างเสริม ไอคิว อีคิว	๕.๐	๓.๗๙ (๐.๓๓)	๓.๘๓ (๒.๘๐-๔.๕๓)	สูง
การดำเนินการพัฒนาและสร้างเสริม ไอคิว อีคิว	๔.๐	๓.๑๐ (๐.๓๗)	๓.๑๐ (๒.๒๐-๔.๐๐)	สูง

๕ ปี, แต่เด็กทุกคนต้องกิจกรรมทำเหมือนกัน ซึ่งไม่ใช่เด็กทุกคนที่ทำได้ ทำให้ไม่ได้รับความสนใจจากเด็กบางคนในศูนย์เด็กเล็ก.

๖. สถานที่ตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กยังไม่ได้มาตรฐาน ไม่ถูกหลักสุขาภิบาล และไม่ปลอดภัยต่อตัวเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก, บางแห่งคับแคบไม่เหมาะสมกับปริมาณเด็กที่เพิ่มขึ้น และสถานที่ไม่เพียงพอในการจัดกิจกรรมในการพัฒนา ไอคิว อีคิว ของเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก.

๗. มีปัญหาพัฒนาการเฉพาะรายเช่น เด็กบางคนอายุไม่สามารถเข้ากับเพื่อนคนอื่น ๆ ได้ หรือเด็กที่มีพัฒนาการเร็วกว่าเด็กปกติ ทำตัวเป็นหัวหน้ากลุ่ม นำเด็กคนอื่น ๆ ไม่ให้ปฏิบัติตามคำสอนของผู้ดูแลเด็ก ซึ่งผู้ดูแลเด็กยังไม่สามารถจัดการได้.

๘. การพัฒนาเสริมสร้างไอคิวอีคิวของเด็กไม่ต่อเนื่องเนื่องจากขาดการประสานงาน รวมทั้งประชาสัมพันธ์แก่ครอบครัว และชุมชน ทำให้ครอบครัว พ่อแม่ ผู้ปกครอง ประชาชนในชุมชน ผู้ดูแลเด็กผู้ดูแลเด็กและเจ้าหน้าที่อื่น ๆ มีน้อย.

๙. ขาดการประสานงานกับองค์กรภาคีเครือข่ายต่าง ๆ เช่น ครอบครัว ผู้นำชุมชน เจ้าหน้าที่สาธารณสุข นักวิชาการ ทำให้ไม่ได้รับความร่วมมือในการพัฒนาไอคิวอีคิวของเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างบูรณาการ.

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไขปัญหาการดำเนินงานในการพัฒนาไอคิวอีคิวเด็กของผู้ดูแลเด็ก

ผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาในการดำเนินการพัฒนาไอคิวอีคิวของเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยเน้นเสนอให้จัดการฝึกอบรม การสนับสนุนด้านวัสดุอุปกรณ์ งบประมาณ, ปรับปรุงระบบการบริหารจัดการ สภาพแวดล้อมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ดังนี้

๑. ควรมีการอบรมฟื้นฟูความรู้แก่ผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างสม่ำเสมอ เกี่ยวกับการพัฒนาไอคิว อีคิวของเด็ก โดยใช้กระบวนการต่าง ๆ เช่น การอบรมเชิงปฏิบัติการ การฝึกปฏิบัติการ หรือการศึกษาดูงาน เพื่อสร้างความมั่นใจ และให้ความรู้เพิ่มเติมในการพัฒนาเด็กได้อย่างเหมาะสมกับวัยของเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก.

๒. ควรจัดงบประมาณสนับสนุนการพัฒนาไอคิวอีคิวของเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในแผนปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามจำนวนเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างเพียงพอ เพื่อใช้ในการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ต่าง ๆ เช่น หนังสือนิทาน, ของเล่น อุปกรณ์กีฬาที่เหมาะสม กับวัยพัฒนาการ และมีเพียงพอต่อการใช้งาน.

๓. ควรปรับแผนการรับเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้เหมาะสมกับผู้ดูแลเด็กหรือเพิ่มปริมาณผู้ดูแลเด็กให้เหมาะสมกับจำนวนเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยมีสัดส่วนระหว่างเด็กเล็กกับผู้ดูแลเด็กระหว่าง ๑:๑๐ ถึง ๑:๒๐ เป็นต้น ซึ่งจะทำให้ผู้ดูแลเด็กสามารถดูแลพัฒนาและเสริมสร้างไอคิวอีคิวของเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้อย่างเหมาะสม.

๔. ควรมีการเตรียมความพร้อมของเด็กก่อนที่จะรับเข้ามาในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เช่น การจัดกิจกรรมกลุ่ม การเล่นเกมร่วมกันระหว่างเด็ก จะช่วยทำให้เด็กเกิดความคุ้นเคย ลดความอาย สร้างสัมพันธภาพและพร้อมที่จะเรียนกับเพื่อนคนอื่น ๆ มากขึ้น สำหรับเด็กที่มีพัฒนาการเร็วกว่าเด็กปกติ ผู้ดูแลเด็ก ควรจัดกิจกรรมที่เหมาะสมหรือให้การดูแลเด็กเป็นพิเศษ เพื่อไม่ให้สร้างปัญหากับทั้งตนเองและเด็กคนอื่น ๆ ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก.

๕. ควรมีการจัดแยกกระดับของเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามกลุ่มอายุ และจัดผู้ดูแลเด็กให้เหมาะสม จะช่วยให้สามารถจัดกระบวนการเรียนรู้และการพัฒนาไอคิวอีคิวของเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้อย่างเฉพาะเจาะจงและเหมาะสมกับกลุ่มอายุ.

๖. ควรจัดสรรงบประมาณในการการพัฒนาปรับปรุงสถานที่ ทั้งขนาดและคุณภาพของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้เหมาะสมกับจำนวนเด็ก และจัดสรรระบบการสนับสนุนอื่น ๆ เช่นการระบาย, ความสะอาด, การป้องกันอุบัติเหตุ ให้เหมาะสมถูกหลักสุขาภิบาล และเน้นความปลอดภัยของเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ทั้งระบบการป้องกันแมลงนำโรค, การทำความสะอาดสิ่งแวดล้อมรอบ ๆ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก, การจัดหาอาหารและน้ำสะอาดที่เพียงพอ, ตลอดจนการปรับปรุงโครงสร้างของเครื่องเล่นกลางแจ้งที่เหมาะสมและใช้ทรายนุ

รองพื้นใต้เครื่องเล่นของเด็ก.

๗. เปิดโอกาสให้พ่อ แม่ ผู้ปกครองของเด็ก เข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลเด็กอย่างบูรณาการร่วมกับผู้ดูแลเด็ก ในการพัฒนาไอคิวอีคิว ทั้งในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและที่บ้านอย่างต่อเนื่อง โดยประชุมทำความเข้าใจ รวมทั้งให้ผู้ปกครองร่วมสะท้อนสถานการณ์ ระบุปัญหาและร่วมวางแผนการดำเนินการ.

๘. จัดให้มีการอบรมร่วมกันของ พ่อ แม่ ผู้ปกครองเด็ก และผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพื่อหาแนวทางในการพัฒนาการของเด็กที่เหมาะสม.

๙. ควรประสานงานกับองค์กร ภาคีต่าง ๆ เช่น เจ้าหน้าที่สาธารณสุข พ่อ แม่ ผู้ปกครอง ให้มากยิ่งขึ้น เนื่องจากเจ้าหน้าที่สาธารณสุข จะช่วยให้การวัดพัฒนาและเสริมสร้างไอคิวอีคิว ของเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้ดีขึ้น ของพ่อ แม่ ผู้ปกครอง จะมีส่วนช่วยในการฝึกฝนพัฒนาการของเด็ก ระหว่างที่เด็กอยู่ในครอบครัวได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม.

วิจารณ์

จากการศึกษาพบว่าผู้ดูแลเด็กประมาณร้อยละ ๕๐ มีระดับความรู้ในระดับต่ำ ซึ่งต้องการการพัฒนาที่เป็นระบบและต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถส่งเสริมพัฒนาไอคิวอีคิวของเด็กในความดูแลได้ดียิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับข้อเสนอแนะจากการศึกษาของ บังอร เหลืองนิมิตรมาศ^(๑๐) ว่าการอบรมให้ความรู้และฟื้นฟูความรู้ของผู้ดูแลเด็ก โดยใช้คู่มือเสริมสร้างไอคิวและอีคิวสำหรับครู/พี่เลี้ยงศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ที่สำนักส่งเสริมสุขภาพ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข^(๕) ได้พัฒนาขึ้น จะช่วยให้ผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาไอคิว อีคิว ของเด็กได้ถูกต้องและเหมาะสมกับวัยของเด็กมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของวัฒนา โยธาใหญ่และอดุลย์ศักดิ์ วิจิตร^(๑๑), วนิดา ชนินทรุทรวงศ์ และคณะ^(๑๒) ที่มีข้อเสนอแนะว่าควรมีการอบรมฟื้นฟูเป็นระยะ ๆ อย่างต่อเนื่อง และควรมีการสาธิตการฝึกปฏิบัติให้มาก เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง ซึ่งจะเห็นได้ว่าจากการที่ผู้ดูแลเด็กในศูนย์เด็กเล็ก ถึงแม้จะมีทัศนคติและการปฏิบัติในการพัฒนา

ไอคิวอีคิวเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในระดับที่ดี นับว่าเป็นพื้นฐานที่ดีที่มีผู้ดูแลเด็กที่มีความเข้าใจ เห็นความสำคัญ และเต็มใจในการพัฒนาของเด็ก, แต่จากการที่ขาดความรู้ อาจมีผลต่อทัศนคติและการปฏิบัติในการพัฒนาไอคิวอีคิวของเด็กที่ไม่ถูกต้องเหมาะสม, มีผู้ดูแลเด็กจำนวนมากที่กำหนดสิ่งที่ไม่ควรให้ความสนใจและเกิดการเรียนรู้ให้กับเด็กเอง ไม่ได้ให้เด็กเป็นผู้กำหนดและการใช้มุมมองของผู้ใหญ่ในการตัดสินผลงานของเด็ก ซึ่งอาจเป็นการปิดกั้นพัฒนาการของเด็ก. นอกจากนี้การสนับสนุน ปรับปรุงวัสดุ อุปกรณ์ งบประมาณในการดำเนินการ ความเหมาะสมของอาคารสถานที่ จะช่วยให้การพัฒนาไอคิวอีคิวเด็กได้ผลดียิ่งขึ้น รวมทั้งการประสานทำความเข้าใจกับผู้ปกครอง และการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการแก้ปัญหาต่าง ๆ เช่น ด้านอาคารสถานที่ที่จะทำให้เกิดประสิทธิภาพและมีความต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของชลิตา ไชยศิริ^(๑๓), อรพิน กฤษณเกียรติกร และคณะ^(๑๔), จิตวดี บรรเทิงและชูชัย ทรงพูน^(๑๕) และประเมษฐ์ กิ่งโก้^(๑๖).

กิตติกรรมประกาศ

รองศาสตราจารย์ ดร.วงศา เลหาศิริวงศ์ ได้กรุณาให้คำแนะนำต่าง ๆ ในการศึกษาครั้งนี้จนสำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี และผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทุกท่านได้ให้ข้อมูลต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการศึกษาครั้งนี้.

เอกสารอ้างอิง

๑. เกียรติศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. ยิ่งกว่า EQ: คู่มือพัฒนาชีวิตให้ถูกน้อย. กรุงเทพฯ : ชัยยศ มีเดียจำกัด; ๒๕๓๗.
๒. จันทร์ชลิ มาพุทท. สร้าง IQ EQ AQ สำหรับเด็กปฐมวัย. วารสารศึกษาศาสตร์ ๒๕๔๖;๑๕:๕-๑๐.
๓. วิทยา นาควัชระ. คนรู้ใจ ๑. พิมพ์ครั้งที่ ๑. กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้ง แอนด์ พับลิชชิ่งจำกัด; ๒๕๔๔.
๔. วิทยา นาควัชระ. คนรู้ใจ ๒. กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้ง แอนด์ พับลิชชิ่งจำกัด; ๒๕๔๕.

๕. สำนักส่งเสริมสุขภาพ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข. คู่มือการพัฒนาผู้ดูแลเด็ก. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก; ๒๕๔๕.
๖. สันสนีย์ ฉัตรคุปต์. เทคนิคการสร้าง IQ EQ AQ ๓Q เพื่อความสำเร็จ. สถาบันสร้างสรรค์ศักยภาพสมอง. กรุงเทพฯ: ศรีเอตีเฟิร์น; ๒๕๔๔.
๗. Bloom BS. Taxonomy of education objective: Handbook I: Cognitive domain. New York: David MCI; 1975.
๘. Fleiss JL, Levin B, Cho Paik M. Statistical methods for rates and proportions. Hoboken NJ: Wiley-Interscience; 2003.
๙. อรุณ จีรวัดน์กุล. ชีวสถิติสำหรับงานวิจัยทางวิทยาศาสตร์สุขภาพ. ขอนแก่น: ภาควิชาชีวสถิติและประชากรศาสตร์ คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น; ๒๕๔๗.
๑๐. ลำควน นำศิริกุล. มาวัด EQ, IQ และ DQ ลูกกันเถอะ. นิตยสารแม่และเด็ก ๒๕๔๒;๒๓(๓๓๓): พย.
๑๑. วัฒนา โยธาใหญ่, อุดยศศักดิ์ วิจิตร. การประเมินผลโครงการอบรมผู้เลี้ยงดูเด็กเร่ร่อนโรคติดเชื้อระบบทางเดินหายใจในเด็กเขตภาคเหนือตอนบน. วารสารสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ ๖ ๒๕๔๘;๑๒(๒):๒๓-๘.
๑๒. วนิตา ชนินทุทวงศ์, อมรากุล อินโอรานนท์, กาญจนา วณิชรมณีย์, รวีวรรณ ศรีสุชาติ, สุจิรา เนาวรัตน์. รายงานการวิจัยการประเมินผลโครงการเสริมสร้างสุขภาพจิตเด็กไทยวัยแรกเกิด - ๕ ปี ในการประชุมวิชาการสุขภาพจิตนานาชาติ ครั้งที่ ๔, กรุงเทพฯ, ๒๕๔๗.
๑๓. ชลิตา ไชยศิริ. การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมสุขภาพการเจริญเติบโตและพัฒนาการของเด็กในศูนย์เด็กเล็กน่ายู่ที่ไม่ผ่านเกณฑ์พื้นฐานของจังหวัดมหาสารคาม. วารสารวิชาการเขต ๑๒ ๒๕๔๕;๑๗:๑-๗.
๑๔. อรพิน กฤษณเกียรติ, สุภาณันท์ สุวรรณกิจ, ดวงหทัย จันทร์เชื้อ, วริยา กาวิวัน, ศุภสิทธิ์ พรธรรมาโรทัย. พัฒนาการเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตำบลท่าโพธิ์ อำเภอเมืองพิษณุโลก. พุทธชินราชเวชสาร ๒๕๔๕;๒๓:๑๕๖-๑๖๖.
๑๕. จิตวดี บันเทิง, ชูชัย ทรงพูน. สัมฤทธิ์ผลของโครงการศูนย์เด็กเล็กน่ายู่ในชุมชนในเขต ๑ (ภาคตะวันออก). กรมอนามัย; ๒๕๔๕.
๑๖. ประเมษฐ์ กิ่งโก้, ปนัดดา เพชรคำ, อุษณีย์ หลอดเณร. การมีส่วนร่วมในการพัฒนาศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาเด็กวัยเตาะแตะ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร. วารสารวิชาการสาธารณสุข ๒๕๔๕; ๑๑:๘๕-๑๕.